

Utrikesdepartementet

Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Uganda 2025–2029

1. Utgångspunkter och mervärde

Sverige och Uganda har långvariga relationer, och ett utvecklingssamarbete som inleddes i slutet av 1980-talet. Uganda är ett viktigt land för den regionala stabiliteten i östra Afrika. Landet bidrar till exempel till Afrikanska unionens arbete för fred och säkerhet, inklusive genom truppbidrag. Därtill är Uganda Afrikas största mottagare av flyktingar, sett till antal. Landets progressiva flyktinglagstiftning gör det möjligt för flyktingar att etablera sig i flyktingmottagande värdsamhällen.

2. Inriktning och mål för det svenska biståndet

Målet för svenskt internationellt bistånd är att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Utvecklingssamarbetet, tillsammans med andra finansieringsformer, understödjer ett lands strävan att gå från fattigdom till välstånd och bidra till Parisavtalet. Med utgångspunkt i principerna för utvecklingseffektivitet ska Sveriges utvecklingssamarbete vara effektivt, transparent och katalytiskt och genom tydliga och realistiska krav stärka en långsiktigt hållbar utveckling med brett lokalt ägarskap i partnerländer.

Föreliggande strategi utgör en del av Sveriges samlade bistånds- och utrikespolitik. Strategins inriktning och mål utgår från Sveriges mervärde i Uganda och tidigare resultat som uppnåtts inom verksamhetsområdena.

Telefonväxel: 08-405 10 00
Fax: 08-723 11 76
Webb: www.regeringen.se

Postadress: 103 39 Stockholm
Besöksadress: Gustav Adolfs torg 1
E-post: ud.registrator@regeringskansliet.se

Strategin ska gälla under perioden 2025–2029 och omfattar sammantaget 1500 miljoner kronor.

Strategin styr användningen av medel som anslås under anslaget 1.1 Bistandsverksamhet, anslagspost 1.9 Afrika i regleringsbrev avseende Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) för respektive budgetår.

Verksamheten ska bidra till följande mål:

Främja frihet, demokrati och bekämpa förtryck

- Stärkta förutsättningar för ett demokratiskt samhälle med möjligheter till representativt medborgerligt inflytande, ansvarsutkrävande och med respekt för alla människors åtnjutande av mänskliga fri- och rättigheter och rättsstatens principer, inklusive minskad korruption.

- Ökad jämställdhet, med fokus på kvinnors och flickors rättigheter och möjligheter, inklusive SRHR och minskat könsrelaterat våld.

Handel och företagande som är hållbart och bidrar till jobbskapande och ökat välstånd

- Stärkta förutsättningar för produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor och en fri, hållbar och regelbaserad handel.

- Stärkt förvaltning av miljö- och naturresurser samt stärkt motståndskraft mot klimatförändringar.

- Ökad tillgång till fossilfri energi och högre energieffektivitet.

Förbättrad hälsa för de mest utsatta

- Bättre tillgång till grundläggande hälso- och sjukvård för de mest utsatta.

- Ökad respekt för och tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR).

3. Landkontext

Uganda har under de senaste decennierna haft en god ekonomisk tillväxt och lyfts, på grund av sitt ekonomiska reformarbete, ofta fram som ett föredöme i regionen. Uganda har som målsättning att bli ett övre medelinkomstland före år 2040. Fattighetsnivåerna i landet uppvisar stora regionala skillnader och tenderar att vara särskilt höga i landsbygdsområden och i flyktingmottagande områden.

Den demokratiska utvecklingen i Uganda är negativ. Flerpartisystem råder, men regeringspartiet dominerar stort, bland annat genom att begränsa oliktankande och politisk opposition. Civilsamhället är fortsatt livskraftigt och röststarkt, trots att civilsamhällesorganisationernas utrymme har minskat de senaste åren. Utmaningar gällande efterlevnad av mänskliga rättigheter kvarstår. Situationen för hbtqi-personer är svår. I maj 2023 antogs en ny lag som kraftigt inskränker homosexuellas rättigheter och där vissa handlingar kan ge dödsstraff.

Tillgång till grundläggande hälso- och sjukvård är begränsad, i synnerhet för kvinnor, barn och unga. Mödra- och barnadödligheten har minskat men ligger kvar på höga nivåer. Respekten, acceptansen och tillgången till SRHR är allmänt sett låg. Jämfört med många andra länder i Afrika har Uganda en progressiv jämställdhetslagstiftning men genomförandet haltar. Kvinnor och flickor diskrimineras och har i allmänhet en mer underordnad ställning i samhället.

Uganda är ett viktigt land för den regionala stabiliteten. Landet deltar i kampen mot våldsbejakande islamism med trupp i Somalia (AU-missionen Atmis som motverkar Al-Shabaab) respektive i Demokratiska republiken Kongo (IS-kopplade rebellgruppen ADF). Ugandas flyktinglagstiftning möjliggör för flyktingar att arbeta, gå i skolan och få tillgång till hälsovård. Situationen för flyktingar är dock svår och de flesta är helt beroende av humanitärt bistånd för sin överlevnad.

Uganda har en av de snabbaste befolkningstillväxterna i världen, vilket tillsammans med flyktingmottagandet sätter hård press på landets naturresurser. Konflikter och våldsamheter med koppling till land blir allt vanligare. Det finns en ökad medvetenhet i Uganda om behovet av klimatanpassningsåtgärder och vikten av att bevara landets biologiska mångfald, vilket avspeglas i landets utvecklingsplaner.

Uganda har varit pådrivande för ökad regional integration och landet bedöms kunna få stora ekonomiska fördelar av genomförandet av det afrikanska frihandelsområdet (AfCFTA).

4. Verksamhet

Verksamheten syftar till att bidra till ett demokratiskt och rättssäkert samhälle med respekt för mänskliga rättigheter och med möjlighet till försörjning och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för utsatta grupper och därmed öka takten mot hållbar utveckling och ett minskat biståndsberoende. Ett viktigt led i denna process är att vidta åtgärder som leder till ökad jämställdhet och därmed stärker kvinnors och flickors egenmakt, rättigheter och möjligheter. Jämställdhet ska integreras i verksamheten och kan omfatta insatser för att omhänderta bakomliggande orsaker till ojämlikhet mellan könen och förändring av ojämlika maktförhållanden. Verksamheten ska även bidra till minskat könsrelaterat våld.

Strategin ska bidra till att målen i regeringens strategi för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom migration, återvändande och frivillig återvandring 2024–2028 (UD2024/14340) uppfylls. Flyktingar och flyktingmottagande värdsamhällen ska vara ett fokus för verksamheten, inte minst för att bidra till flyktingars självförsörjning och tillgång till grundläggande samhällstjänster. Kopplingarna mellan långsiktigt utvecklingssamarbete, humanitärt bistånd och fredsbyggande ska tillvaratas. Där behov föreligger ska denna verksamhet också innefatta tidiga och föregripande åtgärder.

För att stärka den långsiktiga hållbarheten och effektiviteten i utvecklingssamarbetet ska klimatförändringarnas effekter genomgående beaktas och möjligheter att bidra till utsläppsminskningar och anpassningsåtgärder övervägas inom relevanta strategimål och insatser. Ett eller flera delmål om klimat kan, där relevant, inkluderas i insatser som har ett annat huvudsyfte än klimat.

För att *främja frihet, demokrati och bekämpa förtryck* bör verksamheten stödja jämlik tillgång till rättvisa samt ökad transparens och stärkta möjligheter till ansvarsutkrävande, vilket kan inkludera stöd till fri media, civilsamhällesaktörer, självständiga och granskande myndigheter, samt främja

och stärka förutsättningarna för politisk pluralism och fria val. Verksamheten ska bidra till civilsamhällets och människorättsförsvarens möjligheter att verka fritt och säkert. Kvinnor och ungas möjligheter till deltagande och påverkan ska särskilt främjas, liksom situationen för individer i utsatta situationer, till exempel hbtqi-personer. Den utbredda korrruptionen, som särskilt drabbar fattiga människor, ska angripas. Motverkande av korrruption ska genomsyra strategins samtliga områden. Vidare ska verksamheten bidra till att motverka barnäktenskap.

I Uganda finns goda förutsättningar att tillvarata synergier mellan utvecklingssamarbete, handelspolitik och främjande. Det finns svenska näringslivsintressen inom bland annat energi- och transportområdet. Även inom digitalisering, innovation och grön omställning bedöms Sverige ha relevant kompetens och tekniska lösningar som kan bidra till en hållbar utveckling och regeringens biståndspolitiska mål.

Verksamheten ska bidra till *handel och företagande som är hållbart och bidrar till jobbskapande och ökat välstånd*. En ökad tillgång till fossilfri energi och effektivt användande av hållbara energilösningar ska stödjas. Biologisk mångfald och minskad miljöpåverkan bör stödjas liksom motståndskraften mot klimatförändringar, också för att minska riskerna för klimatrelaterade konflikter och katastrofer. Detta kan bidra till att stärka Ugandas förutsättningar att genomföra åtaganden inom ramen för internationella klimat- och miljökonventioner och avtal. Verksamheten bör även bidra till ett stärkt företags- och investeringsklimat som främjar entreprenörskap och försörjning, i synnerhet för kvinnor och unga, vilket kan omfatta stöd till utbildning, inklusive yrkesutbildning. Verksamheten ska stärka förutsättningar för handel och genomförande av det afrikanska frihandelsområdet AfCFTA. För att stärka motståndskraften hos särskilt utsatta grupper i bland annat flyktingmottagande områden, samt bidra till investeringar i humankapital, kan stöd till sociala trygghetssystem övervägas via multilaterala organisationer.

För att bidra till *förbättrad hälsa för de mest utsatta* bör verksamheten bidra till ökad tillgång och kvalitet på mödra-, barn och ungdomshälsa, inklusive SRHR-tjänster, samt vatten och sanitet. I detta kan utbildning utgöra en viktig del.

Möjligheterna till påverkan genom dialog bortom biståndet bör utnyttjas. Synergier ska sökas mellan strategins områden, liksom med verksamhet inom ramen för andra relevanta strategier för det svenska utvecklingsamarbetet. Möjliga synergier mellan utvecklingsamarbetet, främjandet och handelspolitiken ska identifieras och tillvaratas och samverkan sökas med aktörer inom Team Sweden. Den breda svenska resursbasen, inklusive svenska företag bör i ökad utsträckning mobiliseras och inkluderas där så bedöms relevant och effektivt. Potentialen i digitalisering och innovation som verktyg för måluppfyllelse ska, när relevant och effektivt, tillvaratas. Utifrån Team Europa-ansatsen ska Sverige verka för ett effektivt genomförande av EU:s utvecklingsamarbete med Uganda inom ramen för Global Europe, i linje med det svenska biståndsgemenskapen.

Huvudsakliga samarbetspartners ska vara civilsamhällesorganisationer, multilaterala organisationer och utvecklingsbanker. Möjligheter till samarbeten och synergier med andra givare och aktörer, bör eftersträvas, inte minst med centrala utvecklingspolitiska aktörer som EU och det multilaterala systemet.

Verksamheten ska följas upp och redovisas i linje med vad som föreskrivs i gällande riktlinjer för biståndsstrategier. Den årliga strategirapporten ska bland annat innehålla redovisning, analys och bedömning av resultaten av verksamheten i förhållande till angivna mål. Könsuppdelad statistik ska ingå i redovisningen av verksamheten där så är möjligt.